

Dosarul nr. 2ra-932/2023
2-22062882-01-2ra-04072023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (V. Schibin)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu)

Î N C H E I E R E

14 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări” SA împotriva lui Vlas Mihail cu privire la încasarea despăgubirii materiale în ordine de regres, a dobânzii de întârziere, împotriva deciziei din 02 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 04 mai 2022, CA „General Asigurări” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vlas Mihail prin care a solicitat încasarea sumei de 53 207 de lei cu titlu de daună materială, a sumei de 4 970,19 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru perioada 30.01.2021 - 14.03.2022, încasarea cheltuielilor de judecată formate din suma de 1 745,31 de lei cu titlu de taxă de stat, suma de 5 500 de lei cheltuieli pentru asistența juridică și suma de 130 de lei cu titlu de taxă de stat pentru serviciile oferite de ASP.

În motivarea acțiunii a invocat faptul că, la 22.10.2020 în raionul Sîngerei pe traseul R13+200 m, conducând autovehicolul Ford Transit, cu n/î XXX, Vlas Mihail a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere și a tamponat autovehicolul VW Transporter cu n/î XXX.

Conform Deciziei Inspectoratului Național de Patrulare din 22.11.2020, vinovat în producerea accidentului a fost recunoscut Vlas Mihail.

Răspunderea civilă obligatorie pentru pagubele produse de autovehicolul Ford Transit cu n/î XXX a fost asigurată la CA „General Asigurări” SA, conform contractului RCAI nr.005361027 din 29.10.2019.

În baza raportului de daune nr.2247-20-RCA de către CA „General Asigurări” SA a fost emis ordinul nr.4208 din 21.12.2020 „cu privire la despăgubirea păgubitului Șeighiț Iurie” prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 53 207 de lei, care a fost transferată la contul bancar a lui Șeighiț Iurie, prin ordinul de plată nr.2719 din 21.12.2020.

A menționat că, în cadrul instrumentării dosarului de daune, s-a constatat că, persoana răspunzătoare de producerea accidentului și anume cet. Vlas Mihail nu dispunea la momentul producerii accidentului rutier de permis de conducere valabil - faptă confirmată prin Adeverința nr.328DL din 05.04.2022 eliberată de IP ASP.

Invocând prevederile art. 1856 alin. (1) din Codul civil și art.29 lit.c) din Legea nr.414-XVI din 22.12.2006 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă, a menționat că, Vlas Mihail la momentul producerii accidentului rutier dispunea de permisul de conducere cu nr. 016130, eliberat la data de 17.08.1996, nevalabil în condițiile pct.1 din Hotărârea Guvernului nr. 571 din 21.06.1999, care expune că se consideră nevalabile, începând cu data de 1 septembrie 1999, permisele de conducere auto și certificatele de înmatriculare a vehiculelor, eliberate până la punerea în aplicare a tipurilor mecanizabile de permis de conducere și certificat de înmatriculare a mijloacelor de transport, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.778 din 20.11.1995.

Cu referire la solicitarea privind încasarea dobânzii de întârziere, a invocat prevederile art. 774, 942 și 874 Codul Civil, și a menționat că perioada de întârziere a fost calculată începând cu data de 30.01.2021 - 14.03.2022, scadența conform pretenției nr.3037-2020 din 24.12.2020, astfel conform calculelor efectuate dobânda legală de întârziere constituie suma de 4 970,19 de lei.

A indicat prevederile art.94 alin. (1) și 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă în vederea susținerii pretenției de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 500 de lei.

Prin hotărârea din 19 iulie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată înaintată de către CA „General Asigurări” SA împotriva lui Vlas Mihail privind încasarea despăgubirii materiale în ordine de regres în sumă de 53 207 de lei, a dobânzii de întârziere de 4 970,19 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 7 375,31 de lei, s-a respins integral, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la CA „General Asigurări” SA în beneficiul lui Vlas Mihail suma de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică.

Prin decizia din 02 martie 2023 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de CA „General Asigurări” SA.

A fost casată hotărârea din 19 iulie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul Central, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări” SA împotriva lui Vlas Mihail privind încasarea despăgubirii materiale în ordine de regres, a dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei hotărâri noi prin care:

A fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de CA „General Asigurări” SA împotriva lui Vlas Mihail privind încasarea despăgubirii materiale în ordine de regres, a dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

A fost încasat de la Vlas Mihail în folosul CA „General Asigurări” SA despăgubirii materiale în ordine de regres în sumă de 53 207 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 4 970,19 de lei și cheltuielile de judecată în sumă de 7 375,31 de lei.

A fost încasat de la Vlas Mihail în folosul CA „General Asigurări” SA cheltuielile de judecată suportate în apel în sumă de 1 308,98 de lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a notat că, instanța de fond eronat a reținut faptul că, pentru survenirea condiției de formulare a acțiunii în regres este

necesar ca persoana vinovată în producerea accidentului să nu dispună în genere de permis de conducere (în sensul dreptului obținut de a conduce), sau să încalce regulile privind deținerea acestuia, pe când deținerea modelului vechi al permisului de conducere nu are incidență cu prevederile Legii expuse. Respectiv, constatările instanței precum că necoresponderea formei permisului de conducere nu egalează cu lipsa dreptului de a conduce nu este susținută juridic, or forma permisului de conducere și anume mecanolizibil a fost introdusă în vederea respectării Convenției asupra circulației rutiere, iar permisele eliberate până la introducerea/punea în aplicare a formei mecanolizibile se consideră nevalabile - condiție impusă de legiuitor ca rezultat a rectificării Convenției asupra circulației rutiere. Deci, instanța de fond, prin soluția emisă, eronat a ajuns la concluzia netemeinicii pretențiilor formulate de către CA „General Asigurări” SA, dat fiind faptul că, la caz sunt întrunite condițiile prevăzute de Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagubele produse de autovehicule, pentru a determina soluția de încasare a despăgubirii de asigurare în formula expusă în acțiune.

La 30 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând anularea deciziei contestate, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, la momentul producerii accidentului, Vlas Mihail deținea permis de conducere de model vechi nr. 016130 eliberat la 17.08.1996. Însă, conform Hotărârii Guvernului Nr. 1127 din 07.10.2008 s-a aprobat:

Modelul permisului de conducere de generația DI .2015. conform anexei nr. 1;

Modelul permisului de conducere provizoriu de tip nou. conform anexei nr.2;

Condițiile provizorii pentru eliberarea permiselor de conducere, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.778 din 20 noiembrie 1995. conform anexei nr.3;

Modificările ce se operează în Hotărârea Guvernului nr. 1452 din 24 decembrie 2007 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la permisul de conducere, organizarea și desfășurarea examenului pentru obținerea permisului de conducere și condițiile de admitere la traficul rutier”, conform anexei nr.4;

Modelul permisului de conducere internațional, conform anexei nr.5;

Modelul permisului de conducere 2019. conform anexei nr.6;

Modelul permisului de conducere provizoriu 2019. conform anexei nr.7.

A evidențiat că, permisele de conducere puse în aplicare prin Hotărârea Guvernului nr.778 din 20 noiembrie 1995 „Cu privire la aprobarea și punerea în aplicare a tipurilor mecanolizibile de permis de conducere și certificat de înmatriculare a mijloacelor de transport” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.11-12, art.57) se vor elibera până la 01 ianuarie 2011, concomitent cu permisele de conducere de tip nou, cu respectarea condițiilor prevăzute în anexa nr.3 la prezenta hotărâre și rămân valabile pe un termen nelimitat. Eliberarea permiselor de conducere de tip nou și preschimbarea celor de tip vechi se va efectua numai la solicitarea cetățenilor.

Instituția publică „Agenția Servicii Publice” va asigura eliberarea permisului de conducere de model 2019 și a permisului de conducere provizoriu de model 2019.

În așa mod, în conexiune cu cele relatate supra se constată faptul, că reclamantul a dat o interpretare eronată faptului că la momentul producerii

accidentului rutier, Vlas Mihail nu deținea permis de conducere, deoarece cel pe care îl deținea era de tip vechi, motiv din care eronat a depus acțiunea dată, deoarece normele vizate supra, admit deținerea permiselor de ambele tipuri - mecanolizibil și de tip vechi chiar și sovietic până la preschimbarea ultimului model, în mod benevol, de fiecare cetățean în parte, la solicitarea ultimului, fără careva limitări în timp.

Astfel, în opinia recurentului, necorespunderea formei permisului de conducere nu egalează și cu lipsa dreptului de a conduce mijlocul de transport, dar propune deținătorul permisului de conducere de tip vechi să obțină un nou act (permis de conducere), permisiv de drept, pentru unificarea modelelor de permise de conducere pe teritoriul Republicii Moldova, dar nu și confirmarea dreptului deținut deja. Deși, Vlas Mihail deținea un permis de conducere de model vechi și nu deținea permis de conducere de tip nou mecanolizibil, asemenea circumstanță nu egalează cu lipsa dreptului de a conduce mijlocul de transport.

A concluzionat că, cel vinovat de accident, va răspunde în ordine de regres, sub incidența art. 29 lit. c) din Legea vizată, atunci când la momentul accidentului nu va deține dreptul de a conduce mijlocul de transport.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 02 martie 2023.

La 04 aprilie 2023, copia deciziei din 02 martie 2023 a Curții de Apel Bălți a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa participanților la proces (f.d. 146-146 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher, la 30 mai 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 04 iulie 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d. 162).

La 19 iulie 2023, prin intermediul poștei electronice, CA „General Asigurări” SA reprezentat de avocatul Gheorghe Scifos a depus referință asupra recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de

Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar

chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Mihail Vlas, reprezentat de avocatul Dumitru Dulgher.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc